

Office není jen od Microsoftu

Když byla po 18 měsících vývoje loni v květnu uvedena první finální verze kancelářského balíku OpenOffice.org, zastánci open-source jásali, neboť se konečně objevila velice zdařilá alternativa k Microsoft Office a také kvalitní kancelářský balík pro Linux. Bohužel, jak se později ukázalo, bylo to předčasné. Naštěstí nezávislí vývojáři neusnuli na vavřínech a i uplynulých sedmnáct měsíců znamenalo v životě OpenOffice.org značné změny.

Postupem času, tak jak byly uveřejňovány verze 1.0.x, se z novorozence trpícího dětskými nemocemi stávalo stále chytřejší a zdravější dítě. Bohužel ani onen rok a půl nestačil k vychování tak složitého kancelářského balíku, aby mohl být ve všech ohledech lepší než MS Office, v současné době nejrozšířenější kancelářský balík na platformě Windows. OpenOffice.org je ale nyní dostatečně zralý pro nasazení do menších firem a především domácností, které potřebují kvalitu za málo peněz. Je jasné, že zmíněné skupiny uživatelů nemají šanci využít všech možností balíku MS Office, který si mohou za drahý peníz zakoupit. Tato situace často vede k nelegálnímu používání. Co tedy vlastně OpenOffice.org (OOo) je a hlavně co nabízí v poslední verzi? Na to se nyní pokusím odpovědět.

SLOŽENÍ JE STEJNÉ

Od prvních dob existence OOo se složení této kanceláře pro operační systémy Windows, Linux a Solaris (podporována je také platforma Mac OS X) nezměnilo. Základní tým představují aplikace Writer a Calc jako textový procesor a tabulkový kalkulátor, dále pak aplikace Impress a Draw, které zastupují prezentační a grafický nástroj. Všechny moduly jsou kompatibilní se svými protějšky v MS Office, pochopitelně se snadno ovládají a umí většinu toho, co konkurence, někdy i něco navíc.

VYŠŠÍ STABILITA...

Největším kamenem úrazu prvních verzí byla velice špatná stabilita, zejména na platformě Windows (která je, přiznejme si, asi nepoužívanější), a to především se současně nainstalovaným balíkem Microsoft Office. Jak se ale zdá, stejná konfigurace již nečiní OOo v poslední verzi žádné větší potíže a ani během pravidelného používání nebyly zaznamenány další kolize OOo s jinými aplikacemi běžně používanými v kancelářích nebo v domácím prostředí. To ovšem ještě neznamená, že tu být nemohou - vše opět ukáže až čas.

... A VYŠŠÍ NÁROKY NA HARDWARE

Velice pomalý start a častá pomalá odezva, to jsou další neduhy tohoto kancelářského balíku. I přes zapnuté načítání OOo se startem systému (čili část balíku byla již předem načtena) byl (a bohužel stále je) samotný start jednotlivých částí opravdu neúnosně pomalý (spouštění MS Office na stejné konfiguraci bylo mnohem svižnější). Nezbyvá než doufat, že vývojáři někdy zjistí, jak práci OOo zrychlit. Navíc v porovnání s MS Office zabírá spuštěný balík více operační paměti než všechny spuštěné aplikace z balíku MS Office. Proto je vhodné alespoň část peněz ušetřených za nákup softwaru časem investovat do hardwaru, který navíc využijete i v jiných aplikacích.

OTEVŘE SOUBORY DOC A XLS?

Odpověď zní ano, ale ne všechny. Tvůrci balíku si vzali velice tvrdý oříšek k rozlousknutí, tedy formáty DOC a XLS (MS Word a MS Excel). Microsoft bohužel přísně tají nativní formát ve svých dokumentech, proto nemůžeme mít vývojářům OpenOffice.org za zlé, že schopnosti zpracovat DOC a XLS nejsou nikterak dokonalé. "Obyčejné" dokumenty a tabulky otevírá OOo celkem bez problémů, dokonce i formátování sedí, na druhou stranu můžeme v OOo zapomenout na zaheslované soubory DOC a XLS. Pokud ale situaci otočíme, Microsoft se nesnaží svým zákazníkům, kteří draze platí za licence, implementovat do svých produktů podporu formátů OOo a umožnit jim tak otevření dokumentů uložených v řádně zdokumentovaných formátech.

Alespoň že pro platformu Windows existují freewareové prohlížeče DOC, XLS a PPT od samotného Microsoftu, takže problémové dokumenty v nich můžeme zobrazit a případně jejich obsah přenést přes schránku do OpenOffice.

NOVÉ FORMÁTY

Přestože jsem výše kritizoval částečnou nekompatibilitu s formáty MS Office (za kterou vývojáři nemohou), zaslouží si nová verze OOo velkou jedničku za podporu velice rozšířených formátů, do kterých můžeme exportovat. Bohužel nic není bezchybné, a tak i v tomto směru musí vývojáři zapracovat.

Nyní máme v OpenOffice.org možnost vytvářet dokumenty PDF, prezentace a grafiku ve Flashi a elektronické knihy pro PalmOS nebo WinCE.

Podpora exportu do formátu PDF je zřejmě největším lákadlem nové verze a dá se říct, že je téměř bezchybná. Na druhou stranu ale některé uživatele zklame, neboť nevyužívá všech možností, které tento dnes již standardní formát pro výměnu elektronických dokumentů podporuje. Pro běžné použití při výměně dokumentů prostřednictvím e-mailu je díky rozšířenosti prohlížečů tohoto formátu ideální, a to především z důvodu nemožnosti dodatečné editace a také díky tomu, že na všech podporovaných platformách vypadají PDF dokumenty identicky.

Druhým již zmíněným formátem je SWF, tedy Flash. Ihned ale musíme zapomenout na nějaké animace či jiné kvality tohoto formátu nejen pro elektronické prezentace na internetu. Právě v balíku OOo můžeme tento formát použít pouze pro export prezentací z OOo Impress nebo vektorové grafiky z OOo Draw. Pro oba účely je tento rozšířený formát vhodný, ovšem stejně jako v případě PDF je potřeba na exportu ještě zapracovat.

Posledními nově podporovanými formáty jsou elektronické knihy pro kapesní počítače. Čeští uživatelé zde ale přijdou zkrátka, neboť při konverzi se objevuje problém správné interpretace znaků s diakritikou. Na rozdíl od PDF a SWF dokáže OOo tyto soubory otevřít a editovat. Pro možnost využívat podpory PDB souborů je nutné mít nainstalovanou podporu Javy (verze pro Linux i Windows je v případě absence v počítači umístěna spolu s balíkem na CD).

PRO KOHO JE OOO URČEN?

Hlavní cílovou skupinou jsou především domácnosti a malé firmy, které mnohdy nemají dostatek peněz na nákup MS Office a ve většině případů tuto situaci řeší nelegálním používáním. OOo tak dává elegantní možnost, jak získat plnohodnotný kancelářský balík za minimální cenu a přitom mít nainstalováno stále to nejnovější. Ve spojení s operačním systémem Linux je tak možné s minimálními náklady za software připravit plnohodnotné kancelářské prostředí, které dokáže ovládat téměř každý. V případě malých firem to může znamenat významné úspory.

Tomáš Milbach

UŽITEČNÉ ODKAZY

<http://www.openoffice.org> - oficiální stránky

<http://cs.openoffice.org> - stránky české verze

<http://cs.openoffice.org/faq.html> - často kladené dotazy

<http://cs.openoffice.org/using.html> - reference uživatelů

<ftp://ftp.linux.cz/pub/localization/OpenOffice.org> - nejnovější verze

OPENOFFICE.ORG

Open source kancelářský balík.

Info <http://cs.openoffice.org>

Velikost souboru 67 MB

Operační systém Win 95/NT a vyšší, Linux, Mac OS, Solaris

Cena freeware